

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 120, z dostavljanjem na dom K 150; s pošto celoletno K 200, polletno K 100, četrtletno K 50, mesečno K 170. — Za inozemstvo celoletno K 300, — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Franciskanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju posebni pogoji. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Pot, ki pelje v pogubo.

Kdor čita zadnje dni »Slovenca« se mu mora njegova pisava studiti. Surova, nesimpatična je bila pisava vodilnega klerikalnega glasila vedno, kakor so surovi in nesimpatični vsi nastopi te stranke, ki je vpeljala na Kranjskem pravi Khuenov režim preganjanja in zatiranja vseh, ki ne stojijo v njenih vrstah. Ali kadar začne »Slovenec« priporočati svojo stranko navzgor, vladi, takrat je naravnost ostudno umazan tako, da se začne gabit tudi onim pristašem klerikalne stranke, ki še niso izgubili vsakega čuta, časti in dostojnosti.

Ker se bližajo deželnozborske volitve, je začel izrabljati vodilni klerikalni organ lipse slavnosti za umazane namene svoje stranke in hoče biti bolj avstrijski, kot je očešljiva Avstrija sama, ki jo Nemci pri tej priliki tako zaničujejo in hočejo dokazati svetu, da je samo Prusija premagala Napoleona. Za čisto nemško reč se navdušuje »Slovenec« in denuncira pri tem naprednjake, češ, to so veleizdajalci, revolucionarji in kdo ve kaj še — samo zato, ker se ne morejo navduševati za stvar, ki jo Nemci reklamirajo za svojo narodno stvar.

In vse to dela »Slovenec« samo in edino zato, da bi priporočil stranko, ki jo zastopa, navzgor, da ji vlada ne bi odtegnila tako potrebne pomoči pri deželnozborskih volitvah. In ta pot vodi v pogubo!

Stranka, ki brez vladine milosti in podpore ne more živeti: stranka, ki ne išče in nima zaslonbe v ljudstvu, temveč si mora iskati zaslonbo pri vladi — taka stranka je obsojena na smrt. Ta trditev ni postavljena kar takole na pamet — ne, za njo je toliko dokazov iz politične zgodovine držav in narodov, da bi zašli predaleč, ako bi hoteli naštevati, ali omeniti hočemo madžaronsko stranko na Hrvaškem, ker nam je Hrvatska najbližja.

Madžaroni na Hrvaškem so se uvinjali vsaki vladi, živeli so od nje in od vladine podpore, ki jim jo je izkazovala pri vsakih volitvah. Da so si ohranili vladno naklonjenost, so izdajali madžaroni narodne in ljudske koristi, bili so krivosrčni in izdajalci svojega naroda in mislili so, da bodo vladali z vladno pomočjo večno.

Pa je prišlo drugače. Ljudstvo je spoznalo izdajalce in jih obsodilo. Težak je bil boj, ker vlada je z vsemi silami in vsemi sredstvi podpirala madžarone, ali narod je končno vendarle umagal in kje so danes madžaroni? Nikjer jih ni in pri nobenih volitvah ne bodo več zmagali navzlic vladni podpori!

Ali niso naši klerikalci slovenska izdaja hrvatskih madžaronov? Ali ni dr. Susteršič mali Khuen, dr. Lampe kak Pišta Kovačević itd.? Ali ne izdajajo naši klerikalci vsak dan koristi našega naroda samo zato, da dobijo vladno podporo pri volitvah? Tako nizko so že padli naši klerikalci v svoji servilnosti nasproti Nemcem in vladi, da branijo celo policijskega uradnika, ki se je drznil psovati Slovence v Ljubljani s kranjskimi psi!

Ta pot vodi v pogubo in to početje klerikalcev nam samo dokazuje, da oni sami že čutijo, da se jim tla močno majejo, pod nogami, da sami uvidevajo, da se jim bliža konec. To čutijo in uvidevajo klerikalci in zato se oprijemljejo zadnje rešilne trske, zato klečeplazijo pred vlado kot sužnji, ker vidijo samo v njeni podpori še svojo rešitev pred katastrofo.

In ta katastrofa je vendar neizogibna, ona nastopi prej ali slej, ali sigurno čem bolj se bodo odtejevali klerikalni voditelji narodu, čem bolj bodo zapuščali ljudstvo in se približevali vladi, tem prej nastopi ta neizogibna katastrofa, ker slovenski narod čuti vsak dan na svojem hrbtu vladno naklonjenost in bo kmalu izrekel svojo obsodbo nad ljudmi, ki hočejo v njegovem imenu lizati roko, ki ga tako neusmiljeno in krvavo biča dan za dnevom. **Doli z izdajalci! bo zagrmlelo po slovenski zemlji in baron Schwarz ne bo imel moči, da bi preskrbel klerikalcem volilno zmago!**

Slovenska zemlja.

SLOVENJI GRADEC.

Pred kratkim časom pripeljal sem se z večernim vlakom iz Celja. Kakor sem pa že večkrat slišal in čital imajo v Slovenjem Gradcu »Narodni dom« in tako sem se tudi jaz napotil tja, da tam prenočim. Ko pa pridem v gostilno, katera je bila popolnoma prazna, izvem, da imajo samo dve sobi za tuje in še ti sta bili oddani in tako sem bil primoran prenočiti pod nemško streho. Že večkrat so se slišale pritožbe, da so naše slovenske gostilne tako slabo preskrbljene s sobami in to velja posebno za »Narodne dome«. V Slovenjem Gradcu je edina slovenska gostilna »Narodni dom« in še tu so tujcem samo dve postelji na razpolago. Ko sem se pa nadalje vprašal če ne zahajajo tamošnji Slovenci ob večerih v »Narodni dom«, se mi je reklo, da malo kdaj pridejo, ker gospodje rajši posejajo plemeniti gostilničar. Ni čuda če se v Slovenjem Gradcu z narodnim delom nikamor ne pride, ker se samo tarna. Malo več doslednosti, gospodje.

Popotnik.

CELOVEC.

Ni še dolgo od tega, kar sem bil v Celovcu v slovenskem hotelu Trabesinger, kjer sem pa videl na mizah vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda za Istro in v prid obmejnim Slovincem, naših C. in M. vžigalic v tem slovenskem hotelu ni dobili. Ne vem, kako da pridejo celovski Slovenci do tega, da bi podpirali hrvatsko C. M. družbo, ko je vendar naša prepotrebna podpora. Toliko bi se pa že lahko tamošnji napredni gospodje pobrigali, da bi se vsaj v tem slovenskem hotelu dobile slovenske C. M. vžigalice. Ni čuda, da koroški Slovenci nazadujejo, če jim je tako malo za tem, da se rabi domače blago.

IZ KOBARIDA.

Odkar so nam napravili železnico do Sv. Lucije, imamo jako živahen promet. Iz Cerkna k Sv. Luciji vozi tovorni avtomobil vsaki dan. Iz Sv. Lucije v Bovec 2 poštna in eden tovorni avtomobil. Iz Boveca čez Trbiž vozi tudi poštni avto, pa samo v poletni sezoni, ker je promet pozimi ustavljen radi prevelikega snega. Iz Zage v Italijo vozi tovorni avto les in žagance. V novejšem času vozi iz Kobarida k Sv. Luciji tudi tovorni avto, ki je last g. župana Miklaviča. Kakor se vidi, bo v kratkem vse prepreženo z avtomobili. — Te dni se vrši porotna obravnava proti uredniku Norvega časa, ker je blatil na nesramen način poslanca Miklaviča in Mikulža. O tem bom bolj podrobno poročal. — Pаметno bi bilo, da bi napravili v kratkem kako igro. Za to je še časa. Torej, inteligenca, kar na noge. Začnite polagoma z delom za našo prekoristno družbo. Pa tudi tamburaši bi se lahko zbudili iz spanja ter nam kaj zagodili na Silvestrovo. Prepričan sem, da vam pojde občinstvo na roko v gmotnem oziru. — Električna dela izborna. Polagoma jo bodo imeli po vseh hišah. — Olepševalno društvo bi lahko napravilo kaj več javnih nastopov in ne samo javno tombolo enkrat na leto. — Tudi od Sokolov pričakujemo poštrenovalnosti, da gre na roko vsem javnim prireditvam. — Pa drugič kaj več **Željč.**

Vodiški čudeži.

III.

En glas gre v deželi celi: »zdaj svetnico bomo imeli, smilil se je večni Bog, zdaj bo konec vseh nadlog.«

Po vaseh in po vasicah sliši se, da tam v Vodica, čudne se stvari gode, svete rane krvave.

Od Triglava do Gorjancev pa do zadnjih kraških klancev

se razlega en sam glas: »O Johanca, pros' za nas!«

In vse babe klepetajo, vse device šepetajo: »Bog je storil čudež ta, da brezverce zrešeta.«

V vsaki hiši, v vsakem kotu, po vaseh in po samoti, vse le eno govori: kaj v Vodica se godi.

Ženske po vaseh hitijo in tako-le govorijo: »Poslušajte, o ljudje, čudeži se tam gode...«

Kranjski kmet rad vse porabi, da na svojo skrb pozabi rajš' še sliši kaj novic, od svetnikov in svetnic.

Čudeži stvari so redke (in navadno pripovedke) vsak zato jih vidi rad, saj se vidi le enkrat.

Ko to slišijo žurnalisti in različni naši listi, je nastal en hud prepir, kje teh čudežev je vir.

Dan in Narod, Zarja, Sava, so pisali: Ta je prava! Tukaj je goljufija vmes — to ni čudež iz nebes.

A »Slovenec« odgovarja: »Kaj bo Narod, Dan in Zarja, kar v Vodica se godi — to so čudežne stvari.«

Nedeljska pridiga o Johanci.

A v nedeljo po deželi, župniki so prid'ge imeli, vsepovsod gre en sam glas, sam bog stopil je med nas.

Župnik Janez je govoril: »Bog je velik čudež storil, kar v Vodica se godi, to še nikdar bilo ni.

Tu gode stvari se take, ki ostrajšjo učenjake, da nevedneži strme, nihče sveta si ne ve.

Znano vam je, o kristjani, da izhajajo v Ljubljani, Narod, Zarja in pa Dan, kjer je roj brezvercev zbran.

Ti brezverski časopisi, in različni njih dopisi, trdovratno zdaj taje, da se čudeži gode.

Liberalci, socialisti in njihovi grdi listi, same čenče klatijo, božje stvari blatijo.

Vsi ti so se zarotili, da bi ljudstvo preslepili, da v Vodice bi ne šli, naši vrli romarji.

Toda kar »Slovenec« piše, to svet Peter več ne zbrise, on priznava, da je res prišel čudež iz nebes.

Bog se je na nas ozrl, svoje milost nam odprl, on Johanca je poslal, da bi grešnik zopet vstal.

kar godi se zdaj v Vodica, to v pomoč je dušam v vica, kdor za maše plača kaj — lahko pride v sveti raj!

O kristjani, božja pota prava božja so dobrot, Tam Bog milosti deli, onim, kdor pokoro stri.

Kje pa čudeži so taki, taki ali vsaj enaki, kot v Vodica se gode? To nevernik ne pove!

Tam Johanca ima rane, iz njih za kapljijo kaplja kane, to spominja te, kristjan na petero božjih ran!

Ta kri vse bolezni zdravi, to je božji čudež pravi, z njo dobimo sveti raj v večne čase vekomaj.

In zdaj veš, o čreda moja kaj je prva dolžnost tvoja, da veruješ, da je res, prišel čudež iz nebes.

To je župnik Janez pravil, zraven je še to pristavil, da naj vsak v Vodice gre, kjer se čudeži gode.

Romanje v Vodice.

Rekli so: »Če je tako, pa v Vodice pojdemo.«

Zvesto vsi so poslušali, Bogu hvalo so dajali, rekli so: »Če je tako, pa v Vodice pojdemo.«

(Dalje.)

LISTEK

PAVEL BERTNE:

Otrok ljubezni.

(Dalje.)

Ali, kjer novorojeno bitiče v njegovi odsotnosti ni moglo biti prijavljeno na županstvu drugače kakor kot otrok neznanega očeta, on pa mu je hotel zagotoviti ime in pravice, ki jih ni mogel potrditi nihče razen njega. Je storil junaški sklep. V temni noči je prihajal v Bisjero, vpisal v rojstno knjigo svoje priznanje, ki bi ti dalo v slučaju nesreče pravico, potegniti se za njegovo dediščino, in zdiral nazaj k tovarišem, ki niso niti slutili, kako sveto delo je zvršil med tem.

»V rojstno knjigo, ki je zgorela.«

»Kako pa si mogel dobiti potem nadomestilo za moj rojstni list?«

»Imel sem priče, ki so mogle potrditi tvoje rojstvo in to, da so te videli v naročju tvoje matere... Prič pa, ki bi svedočile o vpsiku, ki ti daje pravico do polovice dediščine grofa Gilberta Rošegskega... takih prič ni, dete moje. Samo eden človek je pričeval takrat tvojemu očetu: župan bisjerski, ki mu je bilo ime Klavdij Gontar... Njega pa so ustrelili Nemci par dni nato... takrat, ko so izročili vas požarju, kateremu ni ušlo nič, niti cerkev, niti županstvo. Grad,« je dodal majaje z gla-

vo, »je zdaj popravljen in bo last tvojega bratrance, kakor vse ostalo, kar bi imelo biti tvoje, revica.«

Ona pa, ki je čutila v tem trenutku ganijenosti potrebo, izliti svoje srce, je zamrmrala:

»Kdo ve!... Kdo ve, očka, ali ne popravi ljubezen nesreč, ki jih je zakrivila druga ljubezen pred mnogimi leti...«

»Kaj hočeš reči!«

Ves prestrašen je vzkliknil:

»Ah, Gilberta, menda vendar nisi pozabila moj opominov... Ljubezen, ubogo dete, je zakrivila smrt tvoje nesrečne matere!... Ljubezen je strupena cvetka, ona umori človeka, ako pozabi...«

»Ako pozabi to, kar si me ti naučil pomniti in imeti vedno pred očmi. Ne umori pa ga,« je dodala smehljaje, »ako se zaveda neprestano, da hoče ostati pošteno dekle.«

»A potem... kaj hočeš po tem takem reči, dete moje?«

»Ali nisi še uganil? Moj bratranec Žak de Rošegi me ljubi...«

»Ali ti je sam povedal?«

»Storil je več, očka dragi: zastavil mi je svojo besedo.«

»In ti, Gilberta?«

»V radosti svojega srca sem obljubila tudi jaz njemu, da ga hočem čakati... Vidiš, tudi jaz ga imam rada... ah, tako brezmejno rada!«

»Uboga Gilberta!«

»Ah, ne brani mi, da se ti izpovem... Ti si prvi, ki mi zaupam svojo skrivnost...«

»Ali, otrok nesrečni, kako bosta mogla kdaj...«

»Bog skrbi za zaljubljenca, kakor skrbi za ptičke po nebem, ljubli očka...«

»Pa markiza?«

»Da, da... ona je velika ovira. Pri materi upa Žak kljub vsemu, da prodre...«

»Toda markiza...«

»Nazadnje — ljubi očka — to, kar sem izvedela danes, je ne more navdati s posebnim neusmiljenjem do nje, ki je kljub okrutnosti zakona vendar le njena vnukinja.«

»A kako ji moreš dokazati to?«

»Ali nimaš ti prav ničesar?...«

»Par pisem tvojega očeta, dete moje, je vse, kar imam.«

»Oh, pokaži mi jih!«

»Tukaj so, v tej miznici. Ako hočeš, ti jih dam; zdaj, ko veš vse, so tvoja last.«

»Kaj naj počnem z njimi? V tvojem varstvu so spravljena bolje, nego kjerkoli drugje. Samo da vem, kje mi jih je iskati — to mi zadošča. Pač pa mi bo v veliko srečo, da jih bom mogla čitati...«

In dolgo, dolgo sta čitala tisti zimski večer pisma, ki so edina dediščina hčere grofa Gilberta de Rošegi.

XLVI.

Vikontovo maščevanje.

Ko je odšel grof Olivje d'Ormoa za opravkom, ki ga je bil skoraj pozabil ob presenetljivem Gilbertinem

razkritju, ni mislil spotoma na nič drugega kakor na strašno nesrečo, v katero bi bili malo da ne strmoglavili ubogo Ivono in srečo vse rodbine.

»Grozno je,« si je govoril, »kako lahko pade človek v past brezvestnemu lopovu!... Da, da, jutri pojdem najprej k Bobeti, od nje pa naravnost na policijsko prefekturo; drago bo plačeval Pjerfit svoj črni namen.«

Ustavil se je in se zdrznil od osuplosti.

»Mladi mož, ki mu je prihajal naproti po trotoarju in ga pozdravil baš zdaj s spešno prijaznostjo, ni bil nihče drugi kakor vikont Franc de Pjerfit!...«

Toda grof d'Ormoa je bil odločen in hladnokrven človek.

Na ulici ni maral škandala. On je bil namenil lupežu mnogo strožjo lekcijsko, nego bi bila telesna kazen sredi ceste. Hotel pa se je tudi kljub svojem zaupanju v Gilberta prej še prepričati o resničnosti njenih navedb.

Vikont de Pjerfit mu je stopil naproti z iztegnjenimi rokami:

»Pozdravljeni, dragi gospod grof! Koliko veselje, da vas srečam tako nepričakovano...«

Grofu je ostalo baš dovolj časa, da je mogel stisniti roke v žepu svojega svršnika. Odgovoril je vikontu prav naravno:

»Ah, res je premrzlo, da bi izvele roke, gospod de Pjerfit.«

»Kako pa!« je vzkliknil vikont, ves osupel nad pretvezo. »Kam pa ste namenjeni, ako smem prašati?«

»Nujen popravek imam.«

»Na kateri strani?«

Grof d'Ormoa se je zdrznil od nestrpnosti.

»Na Madlenskem bulvarju.«

In že je zavil okrog grofa ter uravnal svoje korake po njegovih. »Proketo je nadležen ta gospod de Pjerfit!« je dejal grof d'Ormoa sam pri sebi.

V tem je prašal Pjerfit:

»Kako se godi gospodični Ivoni?«

»Dobro se ji godi,« je odgovoril grof v nepremagljivi želji, posaditi ga na žerjavico. »Zdaj ravno dela, z gospodično Lemetrovo. Zdi se, da jo poznate tudi vi...«

»Koga?«

»I, no, gospodično Lemetrovo!«

Nehote je bil položil v te besede malo preveč posmeha. Pjerfit je ostrmel sam pri sebi in se poprašal takoj: »Ali je nemara že klepetala, ta kuga, mala?... Zdi se, da me pozdravlja oče d'Ormoa preklicano hladno.«

Toda odrezal se je s svojo običajno drznostjo:

»Poznam jo, da. In rekel bi, da ji to ni baš v največje veselje.«

»Oho! Zakaj ne?«

»Zato, ker sem jo srečaval tu pa tam v prejšnjih časih.«

»Kje neki? Lahko mi poveste to. Storitve mi uslugi.«

»Nerad bi jo kompromitiral.«

»Res?... Ali je tako hudo?«

(Dalje.)

Štajersko.

Slovensko gledališče v Mariboru. Ljudsko igro »Četrta božja zapoved« ali »Spoštuj očeta in mater« bo v prihodnjem dram. društvu v soboto dne 1. novembra 1913 zvečer. Igralo se je ponovno v Ptuj in Celju in vsikdar bila gledališka dvorana nabito polna. Tokrat sodeluje tamburaška godba. Zajedno se naznanja, da se vrši odhodnica igralca g. Pajnharta v četrtek dne 30. t. m. zvečer v Narodnem domu. Na svidenje!

Slovensko Pohorje hočejo Nemci imeti za svojo last. Z vsjo silo so se vrgli nemčurji iz mest na ta lepi del naše zemlje. Ni jim dovolji, da vladajo po mestih, da strahujejo okolico — zatreti hočejo slovenski značaj. Tudi našega Pohorja, S. P. D. sicer dela, kolikor more. Slovenci čuvajte svojo last.

Trbovlje. (Nevarna šala.) V petek 17. t. m. se je vračalo iz tukajšnje ljudske šole več fantov učencev proti domu v Loko. Spotoma so si mladi nagajivci kratili čas z raznimi šalami. Eden njih, neki Požovnik, je skočil v neko njivo in tam zdril fižolovo prekljo. S to je igranje-grozeč šel k fantom nazaj. Neki Renko pa te šale ali ni prav tolmačil, ali pa je imel nesrečo: Skočil je k Požovniku, mu iztrgal palico, vrgel Požovnika na tla, da si je pri tem zlomil desno laket; vrhu tega pa ga je z prekljo zabodel v trebuh, vsled česar je dobil Požovnik smrtonosne rane. Rane dečki nazaj po zdravniku dr. Baumso take, da so morali leteti nekateri gartnerja, ki je fanta na mestu obvezal.

Sv. Peter na Kraljevi Gori. (Slaba hrana.) Posestnica Barbara Gregl je šla zadnji ponedeljek nabirat gobe, iz katerih je napravila za kosilo juho zase in svoja sina, Raimunda in Jožeta. Niso pa še juhe docela pojedli, ko je postalo vsem trem silno slabo. Poklicali so zdravnika, ki je takoj dognal zastrupljenje po strupenih gobah in vsem trem dal vžiti protistrupa. Kljub temu so vsi trije v smrtni nevarnosti. — Kdor nabira gobe, naj pazi vsaj na to, katera goba da počni potem, ko jo z nožem nareže: taka goba je čisto gotovo strupena in za vsakdanjo hrano neuporabljiva. Varuj se je vsakdo!

Goriško.

Koncert »Glasbene Matice« v Gorici. Danes (v sredo 22.), smo imeli po dolgem času zopet nekaj posebnega v našem mestu. Obiskala sta nas dva virtuozita: Svetovno znani violinist g. Kocian in njegov spremljevalec g. M. Eisner. Kocian je priredil z velikimi uspehi koncerte po vseh velikih mestih Evrope in Amerike. Sedaj je prišel iz Holandske. Nastopil je na Dunaju in v Ljubljani. V Gorici je nastopil šestič. Iz Gorice gre v Trst, Polje, Reko, Brno, Prago in v Rusijo, kjer bo igral v Odesi, Moskvi in v Petrogradu. Njegov kvarnerski violon je eden izmed najboljših violonov. Dobil ga je bil ob neki priliki od nekega ameriškega milijonarda v dar. Dvorana »Trgovskega doma« je bila nabito polna občinstva. Za konec nam je zaigral Kocian še svojo krasno »Humoresko«. V znak zahvale je priredil ljudstvo obema, Kocianu in Eisnerju burne aplavze. Tudi »Gl. Mat.« je pokazala kako cenijo mladega virtuozita, poklonila mu je lep venec.

Eden izmed tistih, ki je bil poklican gor od Tirola nekje, samo zato, da prevzame mesto Slovence — domačinu, je tudi »automator« na državnem kolodvoru v Gorici. Ne samo, da je ta mož Nemec in zasmejuje vse, kar je slovenskega, ampak ta mož je bogat in ima svojo hišo. Samo če začuje ta mož slovensko govorico, se strese jeze kakor, ko se hudiča polije z »žegnano« vodo. Sicer pa je njegova duša počnela kakor kak star dimnik, kdo bi otreseval saje od nje. Naši poslanci naj poskrbijo, da se tudi tega »plocmojstra« odpelje v domovino. Poslovi naj se od svojih automatov in naj gre... e kaj da nimajo ti ljudje nič domotožja, saj je njih dežela jako lepa.

Danes (sobota) predava prof. flešič iz Ljubljane o temi: O zgodovinskem pomenu balkanskih vojn. Predavanje se vrši v Trgovskem domu ob 8. zvečer.

Dnevni pregled.

Tudi Poljaki niso slavili bitke pri Lipskem, dasi so avstrijska vladna stranka in živjajo vse dobrote vladne milosti. Nasprotno: Poljaki so slavili spomin kneza Poniatowskega, ki se je na čelu Poljakov bojeval na strani Napoleona in je v svojem begu utonil v reki Elsteri. Tako vsak narod po svoje slavi svoj spomin, kakor mu velevala dolžnost do domovine in nihče mu zaradi tega ne

očitaj izdajalstva. Edino na Slovenkdom ne sme več spoštovati svoje zgodovine, ne sme slaviti spomin lepše preteklosti, ako počes, da te slovenski klerikalci denuncirajo kot veleizdajalca. Žalostno je, da je tako, toda boljše ne bo, dokler narod sam s takimi izdajalci ne obračuna.

Protislovansko gibanje v Sofiji. »Nacionalna Zveza«, je sklicala v Sofiji shod, ki naj sklene, da se iz naslova »Slovenska Beseda«, »Slovensko dobrodelno društvo« itd. izpusti besedica: slovansko. Dalje, da se sklene ustaviti zidanja spomenika osvoboditelcem Rusom in Rumunom. Dalje se sklene, da bolgarska telovadna društva ne posejajo več slovanskih sokolskih zletov. Pretresalo se je vprašanje o prestopu k Rimu. Spomenik carja osvoboditelja v Sofiji se za vedno ovije s črnim zastorom. Katedrali se vzame naslov ruskega kneza Aleksandra Nevskega, ki ga sedaj šovenji nazivajo razbojnika. To in še druge otročarije se sklepajo v Sofiji in s tem dokumentirajo, da jim je dosedanja fraza o Slovanstvu bila le preteveza in plašč, za katerim so pletli svoje egoistične namene in čisto protislovanske plane. Žalibog, da je svet tako pozno spoznal to njihovo Slovanstvo in da jih je mnogo, ki še danes ne vidijo. — Po vsem tem delovanju Bolgarov se ne čudimo, da so pri nemških židih in kranjskih klerikalcih in hrvaških furtimših tako dobro zapisani.

Volilno gibanje. Volilno gibanje je prav živahno. Soc. demokracije prireduje shode na vseh krajih in s tem prav dobro paralelizirajo vpliv shodov klerikalcev. Kdor seje, žanje!

Nesramna mistifikacija! Zadnjič se je nekemu poljubilo svoje osebno sovraštvo proti tolerantnemu kamniškemu meščanu, mesarju Grčarju porabiti za to, da ga je opisal kot strastnega agitatorja za klerikalno stranko. To pa ne drži; kakor nam naš dopisnik poroča, je Grčar človek, ki se drži svoje obrti in mu nihče ne more ničesar očitati. — Radi prinašamo te vrstice, h katerim pristavljamo, naj nam ljudje, ki imajo lažnjive namene prizanašajo s svojimi obiski in naj ne mislijo, da smo glede njih dolžni varovati uradniško tajnost!

Laški trg. Tukajšnje »Bratno društvo« praznuje v nedeljo, dne 26. vinotoka v prostorih Pivnice št. 11 20letnico svojega obstoja. Ob tej priliki se bo vršil velik koncert s sodelovanjem moškega in mešanega zbora »Celjskega pevskega društva« in godbe c. in kr. pešpolka št. 53 iz Zagreba. V solo-točkah nastopita gosp. Savin (bariton) in koncertna pevka gdč. Savinova (sopran). — Zveza narod. društev bo zastopana po slavnostnem govorniku g. dr. A. Božiču iz Celja. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 1 K za osebo. Domačini in okoličani so najljudneje vabljeni. Železniške zveze so ugodne na vse strani.

O Johanci. Iz Vodice se nam poroča, da vodiška Johanca za svoje čudeže ni rabila samo telečje krvi, ampak tudi svinjsko. Mesar iz Vodice mi je pravil (tako nam poroča prijatelj »Dneva«), da je Johanca večkrat k njemu prišla po krvi in tudi druge ženske iz farovža so hodile po kri, češ, da bodo v farovžu delali klobase. Iz tega se vidi, da so v farovžu vedeli za sleparijo.

Iz Vodice se nam poroča: Ljudem se šele sedaj odpirajo oči. Večina je že prepričana, da Johanca ni bila svetnica — samo še nekatere babe si ne dajo dopovedati. Seveda je sedaj marsikoga sram, da se je prejel tak zavzemal za Johanco. Neki tukajšnji gostilničar je vrgel nekega svojega starega znanca na cesto, samo zato, ker ni verjel na čudeže. Zdaj ga je seveda sram, da je bil tako neumen. Kaj so vse počenjale ženske, kaže tale slučaj: Neka mati ima hčer, ki je slabokrvna. Ženske so ji našvetovale, naj ji da piti Johancine krvi, pa bo zdrava. Tako kri pa mora bolnik piti tako, da zanj ne ve. Mati je dala hčeri Johancine krvi v kavo. Seveda ni nič pomagalo. Na »neverce« so bile ženske tako hude, da so enega obmetale z blatom iz stranišča. Kako je svet še babjeveren, se vidi iz tega, da se nekateri moške zato niso upali postaviti se proti župniku, da bi jih ne »izmaševal«. Če hoče duhovnik, lahko vsakega »izmašuje« in sicer v treh letih. Kdor je »izmaševan«, ta unrije. Zato se ljudje farjev tako boje. Zoper »izmaševanje« baje pomaga le to, da se k maši tistega duhovnika ne hodi, ker ga potem ta ne more izmaševati. Tako je torej to »verno« ljudstvo.

»Pustimo pri miru svete stvari« je rekel baje dr. Zdošek, ko si je ogledal vodiške čudeže. Mi ne vemo, ali je to res ali ne — čudno pa je, da zdravniki toliko časa niso prišli stvari na sled in da niso o tem podali svojega mnenja.

Škapulir in rožni venec pa Johancina telečja kri. Sicer je stvar takšna-le, da se nam »Johanca« ga bi: le kranjskemu klerikalizmu v sramoto pišemo posameznosti, ki so se odigravale v smradljivci sobi vodiškega župnišča, kjer je Johanca izurjena pri reških kapucinih, predstavljala čudež trpljenja Kristusovega. Škapulirji in rožni venci blagoslovljeni na misijonih od častitih jezuitov imajo pri ljudskih masah veliko moč. »Pateroster« z misijona — to je šlager, proti kateremu je vse nič. No, sedaj pa pride Johanca in njena telečja kri in kaj mislite, da je bil blagoslov z misijona še močan? Kaj še! Naenkrat so romarji, katerim je »Bogoljub« in »Slovenec« gledal iz žepa, spoznali, da je Johancina kri nekaj višjega in močnejšega kot blagoslov z misijona. In začeli so pomakati svoje škapulirje s podobo Marije, Matere Božje in rožne vence s križem našega Odrašenika v smradljivo kri, ki je tekla iz Johance in mislili so, da je sedaj njihov škapulir in rožni venec večne vrednosti, ker je namočen v čudežni krvi (ki so jo producirala teleta v ljubljanski klavnici). Rožni venci in škapulirji, namočeni v Johancino kri imajo sedaj večjo vrednost kot če bi bili v samem Jeruzalemu blagoslovljeni. Tvorijo zaklad klerikalnih pristašev. Ubogo ljudstvo!

Razžaljeni občinski svet v Ribnici. Neki mož je rekel, da so v klerikalnem občinskem odboru v Ribnici sami »volci« in kimovci. Občinski svet je bil razžaljen in vsi odborniki z županom na čelu (razven gospoda Rudeža: so vložili tožbo na kmeta. Sodišče je obsodilo moža na 100 kron. Zdjaj so pa občinski odborniki mislili, da bodo za svoje razžaljenje dobili vsak 5 K za golaš, sodnik pa je razsodil, da gre onih 100 K za občinske uboge. Zadeva je budila mnogo smeha. Sembrano se postavi ribniški klerikalni možje. Čast Ribnice je sedaj rešena.

Ljudsko šolstvo. Na mesto učiteljice Margarette Cunderc, ki je na dopustu v svrhu študij, je imenovana za suplentinjo na osmerazredni mestni dekliški slovenski šoli v Ljubljani bivša suplentinja v Brdu Vera Kersnik. — Na mesto učiteljice Marije Račič, ki je zaradi bolezni na dopustu, je imenovana za suplentinjo na Brezovici, bivša suplentinja v Lj. gojmi Angela Vode. — Učiteljica Karolina Kuhler je imenovana za provizorično učiteljico na ljudski šoli v Mirni Peči.

Napaden in težko poškodovan. 23letni tovarniški delavec Avgust Tehovnik iz Gorican je napadel pretekli terek svojega tovariša Karola Vilarja na poti domov in to brez vzroka. Tehovnik je sunil Vilarja z nožem dvakrat v hrbet in ga težko poškodoval. Tehovnika je orožništvo aretiralo in ga izročilo deželniemu sodišču v Ljubljani.

V znamenju noža. Neki posestnik iz Preske pri Medvodah je preteklo nedeljo med preprirom večkrat sunil z nožem delavca Janeza Zlebnika in ga težko poškodoval.

Ta je pa znal ljubiti! Pri napravi ceste v Rovtjah pri Logatcu uslužbeni dninar Lojze Škerlj iz Bat na Krasu, je hodil v zadnjem času ponoči večkrat pod »okno« k neki kajži v Medvedjem brdu, kjer so spala tri dekleta. Prešmentana dekleta pa niso hotele kar nič slišati o kakem vasovanju. To je pa fanta zjelo. Začel je razgrajati pred hišo, razbil je nekaj šip na oknih in je izprožil iz samokresa več strelcev, zakaj ta Lojze je mislil, da si bo z razgrajanjem, s pobijanjem šip na oknih in s streli iz samokresa pridobil ljubezen trdovratnih deklet. Tega pa se ne ni dosegel, dosegel je edino to, da je prišel v hišo, kjer je začel nadlegovati dekleta. Polg tega je pa postal še surov in je grozil deklicam, da jih ustrelji, če ne uslišijo njegove prošnje. Z Lojzotom bo imelo opravka sodišče.

Aretacija. Preteklo sredo je orožništvo aretiralo v Podgorštu 55-letnega dninarja Luko Ogrinca, pristojnega v Cerklje pri Kranju radi manjših tatvin in radi vlačugarstva. Orožništvo je Ogrizka izročilo okrajnemu sodišču.

Avtomobil povozil psa in ga usmrtil. Tudi dni je vozil neki avtomobil s silno naglico skozi Stožice. Pri tem je avtomobil povozil in usmrtil psa posestnika in mehanika Matije Rozmana. Psa so cenili na 200 kron.

Pri padcu si prerezal žilo. Dne 16. t. m. je udaril 15letni Jakob Škrbine pri padcu z levo roko po oknu in si je prerezal žilo na nji.

Stroj mu odtrgal desno roko. 4letnemu bajtarjevemu sinu Leopoldu Bertonecju iz Kroke je te dni slamoreznica odtrgala desno roko. Moral je iskati pomoči v deželni bolnici v Ljubljani.

Nasilen brat. Te dni je prišel posestnik Jože Zavržen pijan pred hišo svoje sestre Micke na Lobčku pri Žaljni. Tam je pograbil velik ka-

men in ga je bil hotel zagnati v hišo svoje sestre, ki se je skrila pred nasilnim bratom na podstrešje. Kamen je bil težak in je zadel samo spodnji del okna. Zavržen je nato šel po sekuro in se je vnovič vrnil k hiši sestrini. Nekemu sosedu se je na klice Zavrženove sestre posrečilo pijanega Jožeta odvrti od razbijanja. Jože Zavržen bo imel zaradi tega opraviti s sodiščem.

Vrat si je prerezal dne 23. t. m. posestnik Jernej Bogataj v Suhem Dolu, obč. Trata. Menda se mu je zmešalo. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico.

Nesreča. 17. t. m. je vulgo Žunsta iz vinograda v Cerovcu zelo hitro vozil v dolino in je pri tej priuiki povozil 70letno Marijo Redek iz Cerovca. Pripeljali so jo v žensko bolnišnico v Kandiji.

Ljubljana.

Johanca in konfiskacija oz. državno pravištvo. Dosti dolgo za naše razmere so nam prizanašali s citiranjem ŠŠ. Kakor hitro je pa začela Johanca izhajati v pesmicah takrat so se pa na državnem pravištvo začeli sklicevati na ŠŠ in konfiskacija je bila utemeljena. Mislijo pa gospodje, da se s tem prepreči, da ne bi mogla pesem o Johanci med ljudstvo. Toda zamant konfiscirani odstavek bomo poslali na Dunaj v parlament, da bodo videli, kaj se godi pri nas. Vsem prijateljem pa ključemo: **Širite »Dan«**, ki je nekaterim trn v peti.

»Slovenec« se poslužuje laži in citira iz »Zarje« neko polemčno notico proti »Dnevu«, ter pravi da je »Zarja« to notico prinesla »te dni«. Lumparski lažnjivci. Je skoro že dobre tri mesece, kar je ona notica izšla v »Zarji« in »Slovenec« jo priobčuje kot novo. Pa ne podeli Gospoda ima — strah in bi ga rada potlačila z lažmi in potvarjanjem.

Švabska domišljavost je brezmejna. To je splošno znana stvar ali to, kar dela graški »Suftenblatt« je pa vendar že odveč. To glasilo spodnještajskih in kranjskih renegatov namreč pravi, da imajo Nemci v Ljubljani veliko večjo pravico javno nastopati in manifestirati kot Slovenci v Trstu! Tako torej, tržaški Slovenci, ki so vendar ena tretjina prebivalstva v Trstu naj bi imeli tam manj pravic za javne manifestacije kot peščica Nemcev v Ljubljani, ki jih je komaj kakih pet odstotkov vsega prebivalstva, pa še to so po večini importirani uradniki, ki Slovincem odjedajo kruh in renegati, prave Nemce, ki so v Ljubljani res domačini, bi pa menda lahko na prste seštelj in ta peščica ljudi si domišlja, da ima pravico v Ljubljani izzivati Slovence in jih celo psovati s psi, kakor to dela »Slovenec« ljubljene Turner! Je res brezmejna švabska domišljavost.

Na naslov državnega nadpravištva v Gradcu. Že pred meseci je bil ovaden koncipist državne policije Junovicz ravnateljstvu državne policije v Ljubljani zaradi zločina dvoboja. Ta gospod je imel namreč pred leti s sedanjim sodnikom Ernst Chamonom v Gradcu dvo-boj, pri katerem je slednjemu odsekjal zadnji člen mezinca na desni roki. Ovdaba je bila vložena namenoma pri sicer tako ambiciozni ljubljanski državni policiji, da se ji je podala prilika pokazati tudi v tem slučaju ginljivo vestnost, ki jo manifestira ob gotovih drugih prilikah. Ker pa je odela c. k. sv. Hermendad zadevo s tajinstvenim molkom, vprašamo v interesu ljudskega pravnega čuta c. kr. državno nadpravištvo v Gradcu, jeli mu je znano, kako je ljubljanska državna policija akt rešila. Obenem izražamo nado, da bo imenovan, nadpravištvo postopalo v tej zadevi z isto gorečnostjo, kakor svoječasno v slučaju, ko je slovenski jurist, sedanji odvetniški koncipient dr. T. ml. nasekal v dvo-boju nadporočnika Lauterja po erarični glavi. Takrat se je namreč našel blagoslovljen lopov, ki je denunciral zadevo v »Slovenec«. Ljubljansko državno pravištvo se za notico ni zmenilo. Zato je dobilo iz Gradca višji nalog, da mora ugrizniti, Ugriznilo je, in slovenski jurist je dobil 2 meseca. Ker veljajo za c. kr. policaja isti zakoni, kakor za slovenskega visokoloča, upamo, da se uvede preiskava in bo v slučaju, da še niso podani vsi pogoji zastaranja, tudi Junovicz povabljen na ričet.

Kdo je policijski uradnik Turner. Splošno se misli o tem človeku, da je Tirolec, toda to ni resnično. On je sin pokojnega nadsprevednika juž. železnice Simona Turnerja. Njegov oče je bil koroški Slovenec, ali mož se je ponemčuril. Pred leti je prišel v Ljubljano k železnici, ter je postal tam pozneje po milosti sv. treh kraljev — nadsprevednik. Kadar je govoril, ga ni bilo mogoče razumeti, on ni znal slovensko, še manj pa je

bil zmožen nemškega jezika. Zato je tolkel samo nekaj dha, dha... Bil vam je še iz stare dobe. Ko je bil sprejet v službo, ni znal ne pisati, ne brati. To se je pozneje priučil. Ko so taki sprevedniki vozili z osebnimi vlaki, so na postajah izpraševali pasazirje: »Fahren sie zweite oder dritte Klasse.« Slednji so jim pa dali št. I. od moke, kakoršne so na vrečah. Tak sprevednik videč št. I. mu pa reče: »Aha, Sie fahren erste Klasse.« Tako so se večkrat taki ljudje zastoni vozili, dokler ni južna železnica prepovedala tem nezmožnim sprevednikom, voziti z osebnimi vlaki. Pri vsej svoji nezmožnosti pa Turner ni mogel trpeti Slovencev. Nazival jih je ozmirom: diese verfluchte Windischen. Seveda, Slovenci so mu takoj odgovorili, da naj gre med Mihelne ali Joklene, nakar je takoj vtilnil. Bil je vpokojen s 140 K mesečno. Iskal je službe v kemični tovarni, pa je ni dobil. Nato je bil sprejet v limfabriko, pa ostal ni dolgo. Bil je član podpornega in pogrebnege društva. Ko mu je pred par leti žena umrla, je dobil odpravnino. Takrat je pa društvo prišlo v zavezne roke. Poprejšnja nemška pravila so se nadomestila s samoslovenskimi. Ko je pred dobrim letom imelo to društvo svoj vsakoletni občni zbor v hotelu južni kolodvor, vstane natenkrat pokojni Turner ter se je začel pripraviti. To pa samo zaradi vseslovenskih pravil. To je dokaz njegovega sovraštva do Slovencev! Nič ni pomagala izjava načelnika in članov, da kdor zahteva, se mu pravila tudi na nemško prestavijo. Turner, radi samoslovenskih pravil do skrajnosti razburjen, se je začel pripraviti, z vsemi člani, katerih so bile obe dvorani natlačeno polni. Mož je vstal, zapustil dvorano, ter izstopil iz društva! Pozneje se je Turnerju omračil um in je umrl. On je vedno sovražil Slovence, ali iz Ljubljane in od Slovencev se pa ni mogel ločiti! Mogoče bi bil še sedaj živ, ako ne bi bil imel toliko sovraštva do Slovencev? Tudi njegovemu sinu, se zna lahko kaj takega pripetiti. To pa radi sovraštva do Slovencev. Zato je zani veliko boljše, ako odide iz Ljubljane. Železničarji hočemo nabrati vsoto, da mu oskrbimo brezplačno salonski voz. V zahvalo, da nas je njegov oče, Slovenec, tako zaničeval!!!

Južni železničarji. Opozarjamo na shode soc. dem. stranke, ki naj se jih vsi naprednjaki udeležijo.

Kaj je najbolj ostudno? Ničesar drugega kot to, če višji deželni uslužbenec propagira umazano politiko kranjskih klerikalcev. Tako postopa novopečeni ravnatelj v prisilni delavnici, ki prav nič ne premišli, da je on plačan od vseh davkoplačevalcev, ne samo od klerikalnih. Kakor se sliši, si je ta mož vzel za življensko nalogo terorizirati svoje podrejene uslužbence s tem, da jim ukazuje kupovati obmejne klerikalne uzigalice, nikakor pa ne Ciril - Metodove, ravno tako jim tudi ukazuje, da ne smejo drugih časopisov čitati kakor samo »Slovenca«. Tako početje, kakor se sliši, nikakor ne pristojta g. ravnatelju, ki je bil svoj čas vojaški dostojanstvenik, marveč kakemu farovski mežnarju. In če g. ravnatelj v prisilni delavnici podpira politiko klerikalne stranke, naj pomisli, da še ni vseh dni konca. Torej se svetuje nekoliko več objektivnosti in nepristranosti v taki službi.

Šala na ulici, ki jo je policija porabila. Oni dan je šla gruča dijakov mimo Narodnega doma. Eden med njimi je znalšač zaklical: halt. Policijski agent je bil seveda takoj poleg. Danes so nam pa dijaki razložili, da ni bilo pri vsem tem nobene provokacije od nobene strani, ampak navadna slučajna, v gruču storjena šala, ki naj nikomur ne dela skrbi!

Poroka. V terek se je poročil v tukajšnji trnovski cerkvi g. Ivan Kokalj c. kr. carinski nadzornik v pok. z gospo U. Marijo Trškanovo, posestnik iz Vodmata. Obred je izvršil trnovski župnik g. Ivan Vrhovnik. Ženin je rodni brat ljubljanskega odvetnika g. dr. Alojzija Kokalja. Novoporočenca se naselila v Trstu. S to preselitvijo zadene šentpeterski politični okraj kaj občutna, dejal bi nenadomestna izguba, kajti sedanja gospa Kokaljeva, ki je bila starostkinja ženskega telovadnega krožka Sokola I., odbornica šentpeterske ženske podružnice Ciril - Metodove in članica večinoma vseh naprednih društev ljubljanskih, je bila i vrla agitatorica, ki je s spretnostjo svojo umela pridobivati društvom udov in raznih darov in ki je pri premnogih prilikah i sama rade volje zanje posegla globoko v žep. Radodarno njeno roko bodo pogrešali obili siromaki, ki jim je milosrčno lajšala gorje: pogrešala jo bo, osobito o Božiču, šolska deca, ki jo je nadarjala z obljemo in obutvijo; a posebno bomo pogrešali naprednjaki nje vstrajno delovanje o raznih volitvah. Zato

In hoc signo vinces!

Novo! V tem znamenju bodeš zmagal! **Novo!**
Ta slika ima tudi slovenske napise.

Predvajanje te velikanske zgodovinske zgodbe od petka dne 7. do četrta 13. novembra

Velikanski cirkuski prizori. Izprebrniti h krštanstvu. Trpinčenje kristjanov. Cesar Konstantin sprejme krst. Prikazen sv. križ. Bitka pri Laksu Rubra. Angeli se prikažejo in strašijo poganke bojevničke. Cesar Konstantin porazi Maksencija. Šolski mladini priporočljivo.

v Kino-IDEAL v Ljubljani

Predstava traja 2 uri. Vsak dan od 1-3, 3-5, 5-7, 7-9 in od 9-11.
7 dni! V nedeljo tudi ob pol 11. zjutraj. **7 dni!**
Cene: K 1.90, 1.60, 1.30, 1, -60.

Trst.

Mira Korošičeva, operna primadona hrv. deželnega gledališča v Zagrebu, je gostovala preteklo nedeljo v slov. gledališču v Trstu in sicer v operi »Nikola Šubić Zrinski«. Čeprav so cene gledališča precej poskočile za ta večer, vendar je bilo gledališče napolnjeno. Vsakdo si je pač želel slišati operno pevko bratskega zagrebskega gledališča. Ko je stopila gđna. Korošičeva na oder, je bila burno aplavdirana. Njen nastop, krepak in zdrav dramski sopran in miselnost povdaranje in gestikuliranje, vse to je zelo vplivalo na občinstvo, katerega si je bila takoj pridobila g. Korošičeva. Po prvem dejanju ji je bil poklonjen velik šopek svežih cvetk, povezanih s trakom slovenskih barv, katerega je pritisnila g. Korošičeva ob burnem aplavdiranju na prvi ter ga poljubila. Opera je uspešno izbrnela. Gotovo je bil vsakdo vesel, da mu je bila dana prilika slišati g. Korošičevo. Škoda le, da ji je bila vloga, ki jo ima v tej operi, prekratka; želeli bi jo slišati v kak drugi operi, daljši vlogi, kjer bi prišla bolj v ospredje. — Zajčeva opera »Nikola Šubić Zrinski« po glabljiva človeka skoro bolj v preteklo zgodovino, ko so trpeli naši bratje Hrvatje, katerih zastava se pokaže na odru, kakor pa v glasbeno umetnost. Kakor rečeno, je uspešna opera prav dobro. Občinstvo je spoznalo bratsko umetnico, naslajalo se je na znanih motivih in — kar je prišlo še največ v poštev: čutilo je vso težo, ki je nekdanj stiskala k tlom bratski narod ter ves slovanski Balkan. Ob koncu drame, je priredilo občinstvo g. Korošičevi burne ovacije.

Znanci iz kaznilnice.

Trst, 22. oktobra.

Snoči, okrog 9. ure so stopali po ulici Pozzo del mare trije možakarji, težaki. Kmalu so srečali na ulici mladenci, ki je z veliko težavo stopal dalje, iz vratu pa mu je vrela kri. Ko so mu prišli bližje, jim je zaklical: Težko sem ranjen; pomagajte, prijatelji! Težaki so ga prijeli pod pazduho ter so ga odpeljali v bližnjo lekarno Lloyd, kjer so lekarnarji izprali ranjenca ter ga obvezali za prvo silo. Ker pa so takoj spoznali, da so rane na vratu in na prsih zelo nevarne, so takoj telefonirali po zdravnika na zdravniško postajo ter obvestili obenem bolnišnico, naj pride takoj z vozom po ranjenca. — V nekoliko minutah je že bil na mestu avtomobil z zdravnikom, ki je ranjenca prevezal ter ga dal nato takoj prepeljati v bolnišnico, kjer sa preiskala neznanca zdravnika Caleri in Appollonio. Zdravnika sta konstatirala, da ima ranjenec na vratu 20 cm dolgo rano; rezilo je prerezalo arterije (srčne žile). Na prsih pa je imel ranjenec dve rani. — Ranjenec je izgubil mnogo krvi. Zdravnika sta bila mnenja, da je zadet ranjenec najbrže v srce, zato sta brž poklicala kirurga, ki naj ga operira. Med tem časom pa sta izpraševala ranjenca kdo da je in kdo da ga je ranil. Povedal je, da se imenuje Ivan Godes, da je star 21 let, rojen v Trstu a pristojen v Bistrico. Povedal je tudi, da stanuje v ulici della Guardia št. 1. Nikakor pa ni hotel povedati, kdo da je njegov ranitelj! Navzočim je povedal, da čuti, da se mu bliža smrt, zato bi rad govoril še enkrat s svojo ljubico. Ko mu je rekel vratar, naj pove njeno ime, da jo pokličejo, je vzdihnil samo: »Linda!« Dalje ni mogel govoriti; padel je v nezavest.

Srce so pogledali.

Med tem časom je prišel poklicani kirurg Oliani in ranjenec je bil rakoj prenešen v sobo za operacije. Kirurg je bil mnenja, da so najbrže ranjeni notranji organi. Da vidijo, ali je morda tudi srce ranjeno so prežagali zdravniki ranjencu rebra te nato odprli prsni koš. A izkazalo se je, da je srce nedotaknjeno, pač pa je bila prebodena pleura. — Položaj ubogega ranjenca z globokimi ranami in odprtim prsni košem, si lahko mislimo. Zdravniki so izprali in zašili — storili so vse, kar je bilo v njihovi moči, vendar je ranjenčevo stanje naravnost obupno, zato niso pustili nikogar k njemu, niti njegove lastne matere ne. Seveda se je moral vrniti iz bolnišnice brez uspeha tudi preiskovalni sodnik dr. Luccardi, ki je hotel zaslišati Godesa.

Kdo je ranitelj?

Razume se, da je šla policija takoj na delo. Izvedela je, da se je nahajal ranjeni Godes ob 9. zvečer v

neki gostilni v ulici Punta del Forno št. 6, kjer je pil z nekaterimi potepuhi. Naposled so se sporekli med seboj in si očitali drug drugemu ovađuštvo v času, ko so bili istočasno zaprti v kaznilnici v Kopru. Tako je očital tudi Godes enemu izmed njih ovađuštvo. Ta pa se je bil razjezil ter mu zažugal. Kmalu nato pa je to človeče zapustilo gostilno ter se povrnilo čez nekaj minut pred gostilno. In tedaj je poklical ta razžaljeni bivši kaznenec Godesa iz gostilne na ulico. Ko je stopil Godes na ulico, ga je tista neznanca oseba zabodla z nožem. Ko se mu je zdelo, da je dobil Godes dovolj, je stopil kar z nožem v roki v gostilno in se je hotel vreči na ostale njegove znanke, a gostilničar Pettarello je stopil takoj k omari po samokres ter je prisilil s tem divjega ranitelja, da je zapustil lokal. — Nekdo je opazil, da je izginil nasilnež v neko bližnjo beznico »Al Fornaretto« št. 1. Ko so prihiteli opozorjeni stražarji v imenovano gostilno, so našli za mizo moža, ki je pil četrtinko vina. En prst pa mu je krvavel. Bil je seveda takoj aretiran ter odpeljan najprej na zdravniško postajo, potem pa na policijo, kjer je bil zaslišan. — Aretiranec je odločno trdil, da bi bil koga ranil, vendar pa je priznal, da je bil v gostilni v družbi z Godesom. Imenuje se Ivan Colarich, star je 32 let, kurjač, stanujoč v ulici Concordia 6. — Colarich je bil izpraševan zelo obsežno, a je zanimal n. pr. da je bil kdaj zaprt skupno z Godesom v Kopru. Tudi noža niso našli pri njem, niti v gostilni, ne na cesti. Najbolj pa ga izdaja rana na prstu, o kateri je dejal, da jo je dobil ob padcu na cesto. — Po zaslišanju je bil odpeljan v kriminalni zapor pri jezuitih.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

SRBSKO POSOJILO.

Belgrad, 24. oktobra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevni«.) Danes se razpravlja v narodni skupščini zakonska predloga o 250 milijonem posojilu v podrobnostih; včeraj je bila predloga, kakor sporočeno, sprejeta v načelu.

Belgrad, 24. oktobra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevni«.) Javlja se, da je francoska vlada že izdala dovoljenje za kotiranje novega srbskega posojila na pariški borzi.

Belgrad, 24. oktobra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevni«.) Pri včerajšnji ministrski seji, ki ji je predsedoval kralj, se je razpravljalo izključno o posojilu.

TRGOVINSKI ODNOSI MED SRBIJO IN AVSTRO-OGRSKO.

Belgrad, 24. oktobra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevni«.) Doznanje se, da začne prihodnji teden voditi na Dunaju srbski poslanik Jovan Jovanović pogajanja v zadevi revizije trgovinske pogodbe med Srbijo in Avstro-Ogrsko.

SRBIJA SE OBOROŽUJE.

Belgrad, 24. oktobra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevni«.) Vlada namerava zaključiti na Francoskem v kratkem še eno posojilo, in sicer izključno za oboroževanje. Obenem se namerava pomnožiti mirno stanje armade.

ČRNOGORSKI MINISTER V BELGRADU.

Belgrad, 24. oktobra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevni«.) Včeraj je prisel semkaj črnogorski naučni minister Milišević kot zastopnik črnogorske vlade pri pogajanjih za določitev meje med Srbijo in Črno goro.

BERCHTOLD »USPEH«.

Belgrad, 24. oktobra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevni«.) V javnosti se živahno komentira in z zadoščanjem konstatira delstvo, da vlada na ultimatum Avstro-Ogrske ni hotela odgovoriti niti sami, temveč je istočasno obvestila vse veslele, da bo odpoklicala čete iz Albanije.

Francosko časopisje je čisto pravilno označilo ta akt srbske vlade kot duhovito zafrkacijo dunajske diplomacije, ki je mislila, da je albansko vprašanje njena zadeva, srbska vlada je sporočila svoj sklep vsem

velikim vesilam istočasno, dala na fin način razumeti Berchtoldu, da je to zadeva cele Evrope.

Splah je ta najnovejša afera, ki jo je izzval grof Berchtold s svojim ultimatomom, povzročila tukaj več smeha in dobre volje kot jeze, ker Srbija vsaj za sedaj — niti ne bi hotela Albanije, ako bi ji jo kdo ponujal, ker bi jo preveč veljalo orožništvo in vojaštvo, ki bi ga morala porabiti za vzdrževanje reda v tej deželi. Srbija je pač želela priti na morje skozi Albanijo, ali odkar ji je dala Grčija vse ugodnosti za njeno trgovino v Solunu, bi bila Albanija za Srbijo samo težko finančno breme, Srbija pa za sedaj rabi denar za druge reči.

KRATKE VESTI IZ SRBIJE.

Belgrad, 24. oktobra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevni«.) Francosko-srbska banka, ki je že ustanovila svojo podružnico v Skoplju, ustanovi podružnico tudi v Bitolju.

V Skoplju se osnuje razum univerze tudi srednja tehn. šola, v Bitolju pa namerava vlada ustanoviti visoko poljedelsko šolo.

IZ SKUPŠČINE.

Belgrad, 24. oktobra. Adresni odbor je izdelal 4 agresne načrte, ki so v bistvu paragrafa prestolnega govora. V prvih treh se izreka obžalovanje o sovražnem obnašanju prejšnjega zaveznika, Bolgarije, ki je povzročila vojno. Naslednji pa dela srbsko vlado soodgovorno za albanski napad, ker ni dovolil preiskrbeli za varnostne naprave, da se napad prepreči. Glede srbsko-črnogorskega obmejnega vprašanja se izreka upanje, da se reši v zadovoljnost obeh držav in da se omogoči čim ožje razmerje med Srbijo in Črnogoro.

261 RUDARJEV MRTVIH.

London, 24. oktobra. K nesreči v Novi Mehiki se poroča še sledeče: pretresujoče podrobnosti: Rešili so 23 rudarjev živih, 38 so jih izkopalih mrtvih. Bati se je, da je ostalih 261 rudarjev mrtvih.

DIPLOMATI.

Rim, 24. oktobra. Listi poročajo, da bo minister zunanjih zadev svoje mesto zapustil in šel kot veleposlanik v Pariz. Njegov naslednik bo dosedanji poslanik v Parizu Tittoni.

MALENKOSTI, KI JIH ZAHTEVA AVSTRIJSKI VOJNI MINISTER.

Dunaj, 24. oktobra. Delegacijam bodo predloženi sledeči predlogi vojnega ministra in mornarice: Vojni minister zahteva za prvega pol leta 1914 za redne izdatke malenkost 234 milijonov kron; za izredne 760.000 K. Vojna mornarica zahteva 35 milijonov K za redne potrebe, za izredne 2.600.000 K. Za Bošno in Hercegovino se zahteva 8 milijonov K. Za domobranstvo se zahteva 24 milijonov K, za ogrsko domobranstvo 15 milijonov. (Za dohodke se nihče ne briga!)

Odgovorni urednik Radivoj Korenč. Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserendi v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Kdor si želi nabaviti nagrobni spomenik, si naj ogleda zalogo pri Sv. Križu (novo pokopališče v Ljubljani), kjer vam najceneje in s solidnim delom postreže domača tvrdka Fr. Kunavar, kamnosek, 995-10

Sir v hlebi, 1—4 kg najbolje kakovosti, polnomastno, razpošilja po nizkih cenah Franc. Jesenovec, Preser, 1029-4

Modni salon

M. SEDEJ-STRNAD

Prešernova ulica, palača Mestne hranilnice
priporoča damske klobuke le najboljše izvršitve.

Samosok, rdeče desertno vino s Pelješca, Pol litra 46 v, 5 l z dostavo K 4.60. M. Zerjav, Strelška ulica 32, Ljubljana, 1022-8

Pohištvo se radi selitve prodaja. Ravnotam vojaška uniforma in citre. Več se izve na Dunajski cesti 9., II. nadstr., 7 vrata, levo. 1042-1

Okrajne zastopnike

za obiskovanje zasebnih odjemalcev na deželi, sprejme dobro vpeljana prazka tovarna, izključno za potovanje. Naznanite dosedanja zastopništva ter priložite fotografijo, ki se takoj vrne. Naslov: »Ex lex« Praga, glavna pošta restante.

Na izbiro pošilja tudi na deželo: Krasne

BLUZE krila, kostume, nočne halje, perilo in vsako modno blago.

Solidna tvrdka:

M. Krištofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otroških oblekah

:: in krstni opravi. ::

Mlekar, sirar,

se takoj sprejme pod jako ugodnimi pogoji.

Nastop takoj.

Mlekarna Ivan Vidmar,

Crnivrh nad Idrijo.

Vseh vrst damski klobuki

najcenejše samo v modnem salonu

Al. Vivod-Mozetič

Ljubljana, Pred škofijo 21, II. nadstr. (poleg rotovža).

Sprejemam vse popravila.

Veletrgovina!

Dovolim si slavnemu občinstvu naznaniti, da sem svojo dosedanja trgovino s papirjem v Mariboru, Gosposka ulica št. 33, odstopil gđni. Ivanki Weixlovi, jaz pa otvorim s 1. oktobrom t. l. na Glavnem trgu št. 22 (v Zieglerjevi hiši)

veletrgovino

z vsakovrstnim papirjem, galanterijskim blagom ter pokrajinskimi in umetnimi razglednicami. — Bogata izbira, ter najnižje cene opravičujejo nado, da slavno občinstvo mene tudi v tem novem podjetju po možnosti podpira.

Spoštovanjem

Vilko Weixl.

Prodaja vseh slovenskih časnikov.

FRAN KRAIGHER

krojaški mojster

Gospodska ulica števil. 5

se priporoča slavnemu občinstvu za naročila vsakovrstnih oblek po meri. — Inozemskega in domačega blaga vedno na izbero. — Sprejema tudi izdelovanje oblek in popravila. — Cene zmerno. — Izdeluje vsakovrstne svetovno znane gumbe iz svile in blaga, trpežne tudi za eksport po morju.

229

Mednarodno spedijsko podjetje R. RANZINGER, Ljubljana.

Ustanovljeno 1876. Telefon števil. 60.

Podjetje za prevoznino ces. kr. priv. juž. železnice. — Carinska agentura c. kr. glavnega carinskega urada v Ljubljani. — Redni nabiralni promet na vse strani. — Reekspedicija in skladišča. — Ekspresni promet oboje. — Transport in shranitev mobilja. — Agentura avstrijskega Lloydja. — Pisarna v mestu: Selenburgova ulica 3. — Centrala in skladišče: Cesta na južno železnico 7. — Podružnica: Glavni carinski urad, južni kolodvor.

Modistinja

MINKA HORVAT

Ljubljana, Stari trg št. 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobukov, športnih čepic in vseh potrebščin za modistke.

Popravila se točno in najcenejše izvrše.

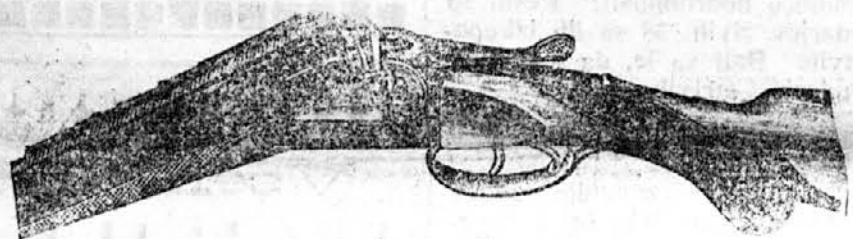
Cvetlični salon

Viktor Bajt

Ljubljana, Šelenburgova ulica števil. 6
zraven pošte.

Se vljudo priporočam slavnemu občinstvu za naročila za Vsesvete. Kakor za vence, šopke, žardinere, tako sveže in suhe cvetlice. — Zunanja naročila točno.

!!! Cene brez konkurence!!!

F. K. KAISER, puškar, Ljubljana,
Šelenburgova ulica števil. 6.

Velika zaloga pušk, samokresov, pištol in lovskih priprav.

Topič „SALUT“.

Priprave za ribištvo.
C. kr. prodaja smodnika.

Umetalni ogenj.
Ceniki zastoj in franko.

A VIII. 283/13/15.

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani je po prošnji dedičev na prodaj po javni dražbi sledeča v zapuščino po dne 9. maja 1913 umrlem Antonu Brestvar iz Spodnje Šiške št. 201 spadajoča nepremičnina, za katero se je ustanovila izključna cena: 8255 K in sicer zemljišče vl. št. 442 kat. občine Spodnja Šiška, obstoječe iz hiše št. 201 v Spodnji Šiški in vrta.

Dražba se bo vršila 7. nov. 1913 ob 3. uri pop.

na licu mesta v Spodnji Šiški števil. 201 po c. kr. notarju Aleksandru Hudoverniku kot sodnem komisarju.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo.

Dražbeno izkupilo je plačati v roke sodnega komisarja.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri c. kr. notarju Aleksandru Hudoverniku v Ljubljani.

Ces. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, odd. VIII.
dne 6. oktobra 1913.

Hotel Kosić

Trst, ul. Corradori, števil. 15., oddaljen 2 minuti od južnega kolodvora. Podpisani se vljudo priporočam slovenskim gostom, da se poslužijo za prenočišče mojega hotela, kjer jim je na razpolago več sob po jako nizki ceni. Svoji k svojim! Za obilen obisk se priporoča.

Hinko Kosić.

Del. glavnic: 8,000.000 K.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad K 1,000.000.

Stritarjeva ulica števil. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 3/4 %

Poslovalnica „Prve ces. kr. avstrijske državne razredne loterije.“

Kavarna
odprta celo
noč.
„LEON“
Gostilna
Florijanska ulica št. 6.

Plošče preje K 4—
sedaj samo K 1.95.
Velikanska zaloga
gramofonov!
Zahtevajte cenike.
K 1.95 K
25 cm velike, dvo-
stranske, priznane
najboljše znamke
prodajam radi velike
zaloge pod last. ceno
Gramofonske plošče
Er. F. Najec,
Ljubljana, Stari trg števil. 9.

Lasne kite

najfinejše kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za lase in brado „Neril“ po 2 in 4 K — toaletne potrebščine — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,

(vokal Mestnega in Starega tuga).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Kupuje zmešane in rezane ženske lase.

8 dni na poizkušnjo

posljem vsakemu za 8 dni zamenjave ali denar nazaj po povzetju:
Amer. niki. ura K 2.80
Roskopf pat. ura K 3.—
Am. Goldin-ura K 3.50
Železn. Roskopf K 4.—
Roskopf, dvojni K 4.50
Plošč. mešale K 5.—
Srebrna imitac. K 6.—
dvojni plašč K 6.—
14 kar. zlata ura K 18.—
Orig. Omega-ura K 20.—
Konkur. budilka penikljana, 20 cm visoka K 2.—
Znam. Junghaus K 3.—
Radij-svet. kaz. K 4.—
Radij, 2 zvonca K 5.—
Radij, 4 zvonca K 6.—
Radij, godba K 8.—
Ura na nihalo, 75 cm K 8.—
Ura na nihalo, zvončevitje K 10.—
Ura na nihalo z godbo-budilko in bitjem K 14.—
Okrogla ura z budilko K 6.—
Triletna pisarna garancija po povzetju.

Max Böhnell,

Dunaj, IV. Margarethenstrasse 27/400.
Originalni tovarniški cenik brezplačno

Konfekcija

: za moške, ženske in otroke :

v veliki izbiri po zanesljivih in stalnih cenah v podružni trgovini

tvrdke R. MIKKAUC

„Pri Škofu“

Ljubljana — Pred Škofijo števil. 3. — Medena ulica.

: Poseben oddelek v prvem nadstropju. :

Cenik na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

POZOR!

Priporočam slav. p. n. občinstvu svojo bogato zalogo

suhih vencev

lastnega izdelka.

Nadalje se priporočam za izdelovanje svežih vencev in šopkov ter trakov z napisi in sploh vseh nagrobnih, v mojo stroko spadajočih predmetov po najnovejši obliki in nizki ceni. Ker sam izdelujem suhe vence, prodajam jih lahko pod tovarniško ceno. — Za mnogobrojna naročila se priporoča z velepospovedanjem

Brzjavi: Korsika mlajši, Ljubljana.

Viktor Korsika, cvetlični salon,
Ljubljana, Kongresni trg št. 3.

Več tisoč

pletenih jopic v vseh barvah,
posebno sivih, poprej K 16—, sedaj K 8—.

Moških klobukov
vsakovrstnih fason, poprej K 6—, sedaj K 3—.

Klobukov za dečke
poprej K 4—, sedaj K 2—.

Klobukov za otroke
poprej K 2—, sedaj K 1—.

Največja izbira dežnih plaščev
za dame in gospode

poprej K 20—, 30—, sedaj K 14—.

Zaradi ogromne zaloge zimske konfekcije oddajam blago za polovično ceno.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5.-6.

Čipkasto blago, čipke uložki, vezenja,

svila, posamentirja, gumbi, zaboti in vse druge modne potrebščine za dame v obilni izbiri in dobrega okusa v

modni trgovini za dame

P. Magdić, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Rezervni fond K 58,461,432.56. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123,257,695.77.

„SLAVIJA“

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Vsa pojasnila daje

čigar pisarne so v lastni bančni hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Gospodski ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in nakupantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vpilčili.